

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	27912 Середня освіта (Природничі науки)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27912
Назва ОП	Середня освіта (Природничі науки)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.15 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Хроленко Марина Володимирівна, Марущак Ірина Володимирівна, Монастирська Світлана Семенівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.02.2024 р. – 28.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2024/vidomosti_014.15.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2024/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Середня освіта (Природничі науки)», яка реалізується у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, має чітко сформульовані цілі програми, що відповідають стратегії та місії ЗВО. Програма враховує інтереси основних стейкхолдерів. Для здобувачів вищої освіти у повній мірі забезпечена можливість створення індивідуальної траєкторії навчання. В Університеті створено сучасне та безпечне освітнє середовище, а також забезпечені комфортні умови для осіб з особливими освітніми потребами. ОП «Середня освіта (Природничі науки)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає вимогам акредитації за всіма критеріями, проте має несуттєві недоліки. Ураховуючи необхідність підготовки багатопрофільних учителів природничої галузі у ЗЗСО, ОП є своєчасною та актуальною. Опираючись на традиції педагогічної освіти у регіоні, висококваліфікований склад НПП, сучасну матеріально-технічну базу, освітня діяльність за ОП сприятиме підготовці сучасного фахівця для Нової української школи.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня програма «Середня освіта (Природничі науки)» характеризується наявністю сильних сторін та позитивних практик. Створено раду стейкхолдерів і Програмну раду як дорадчий орган гаранта ОП, до яких залучені всі групи стейкхолдерів. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії як шляхом вибору дисциплін загальної та професійної підготовки, так і можливості визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. У структурі ОП передбачено три види практик, обсяг яких становить 30 кредитів ЄКТС. Запроваджена практика навчання здобувачів за дуальною формою. Діяльність Відкритого міжуніверситетського лекторію «Професійно-методична підготовка педагога з проблем природничої освіти». НПП залучені до міжнародних наукових проектів та програм. Активна публікаційна діяльність викладачів у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Система стимулювання професійної активності викладачів здійснюється через преміювання, надбавки, доплати, нагороди і подяки. Потреби та інтереси всіх учасників освітнього процесу забезпечуються сучасною та інноваційною матеріальною базою, безпечними умовами навчання, позанавчальним освітнім простором. Створено умови для забезпечення комфортного середовища для здобувачів з особливими освітніми потребами. В Університеті функціонує інклюзивно-ресурсний центр, який сприяє розвитку інклюзивної освіти в регіоні, здійснюється активна діяльність Бюро кар'єри щодо працевлаштування випускників. Взірцеві практики відповідно до Критерію 7: Наявність сучасних лабораторій, включаючи «Голицький біологічний стаціонар», позааудиторних засобів забезпечення освітнього процесу (Поліфункціональний сонячний годинник), функціонування інклюзивно-ресурсного центру та центру освітніх та психологічних інтерактивних технологій, наявність власного принтера для друку шрифтом Брайля, що дозволяє забезпечувати інформативну складову здобувачам з особливими потребами. Відкрита «Дитяча кімната», науково-дослідний STEM-центр. Екосистема SMART-УНІВЕРСИТЕТ, створена за використання хмарного середовищем G-Suite, започаткувала електронний документообіг у ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: здобувачі ОП не залучені до програм академічної мобільності як внутрішньої, так і міжнародної. Нерозуміння здобувачами понять soft skills, принципів академічної доброчесності та процедур врегулювання конфліктних ситуацій. Реалізація ОК «Фізична культура» не відображена у структурі ОП та навчальному плані 2023 року. Невідповідність обсягу деяких освітніх компонентів Положенню про організацію освітнього процесу. Включення до блоку «Педагогіка» самостійного ОК «Підготовка молоді до сімейного способу життя» обсягом 1 кредит. Розбіжність у системі внутрішнього забезпечення якості освіти у контексті розподілу обов'язків між різними структурами. Рекомендації: упродовж наступних трьох років залучити здобувачів освіти до програм академічної мобільності у закладах вищої освіти України та за кордоном. Упродовж поточного та наступного навчальних років забезпечити обізнаність здобувачів з проблем академічної доброчесності, розуміння сутності та значення соціальних навичок і механізмів врегулювання конфліктних ситуацій. До початку нового навчального року відобразити в оновлених нормативних документах наявність та місце ОК «Фізична культура». Переглянути структуру блоку «Педагогіка» і включити дисципліну «Підготовка молоді до сімейного способу життя» у зміст дисципліни «Педагогіка», виділивши її окремим змістовим модулем. До кінця календарного року координувати діяльність різних структур у внутрішній системі забезпечення якості освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

1 Аналіз Стратегії Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка на 2015 - 2025 роки (pru.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/strategija_rozvytku_TNPU.pdf) та ОП Середня освіта (Природничі науки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти свідчить про відповідність цілей і мети аналізованої програми місії та стратегії Університету, яка полягає у підготовці високопрофесійних, морально стійких, патріотичних фахівців, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя шляхом органічного поєднання їх самостійної систематичної діяльності та якісної викладацької й виховної роботи. Метою освітньої програми є створити освітнє середовище для формування на належному рівні загальних та професійних компетентностей у галузі освіти, що дозволяють отримати можливість вільного доступу до працевлаштування та набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих, що співпадає зі стратегічними напрямками розвитку університету, які полягають у модернізації структури, змісту й організаційних форм підготовки майбутніх фахівців на засадах компетентнісного підходу, переорієнтації змісту навчання на цілі безперервної освіти, забезпечення гнучкості й мобільності практичної складової підготовки відповідно до вимог ринку праці. Зустрічі з фокус-групами освітнього процесу підтвердили розуміння ними цілей ОП в рамках реалізації місії та стратегії Університету, що відображається в багатопрофільній підготовці вчителя природничої освітньої галузі ЗЗСО Нової української школи.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ТНПУ тісно співпрацює з різними групами стейкхолдерів. На хіміко –біологічному факультеті створена рада стейкхолдерів (<http://surl.li/rgzpd>), а також Програмна рада щодо оновлення освітніх програм, до складу яких входять роботодавці, відомі фахівці у галузі природничих наук, освіти, здобувачі вищої освіти та випускники. Зустрічі з усіма групами стейкхолдерів підтвердили, що вони активно залучаються до процесу формування ОП, а їхні пропозиції враховуються при оновленні освітньої програми. На зустрічі зі студентами було з'ясовано, що при оновленні ОП ними було запропоновано включити до обов'язкових освітніх компонентів дисципліни «Астрономія», «Сучасна природничо-наукова картина світу», їхні пропозиції враховані при оновленні ОП у 2022 році. У процесі формування цілей та ПРН враховувались також пропозиції роботодавців. Директори та заступники директорів шкіл та ліцеїв вносили пропозиції щодо збільшення практичної складової та науково-дослідницької підготовки вчителя, запровадження дисциплін з використанням цифрових технологій та штучного інтелекту. Зокрема, директор комунального закладу Буцнівський ліцей запропонував внести обов'язковий компонент «Безпека життєдіяльності, цивільний захист, охорона праці», директор Шумського ліцею - посилити підготовку здобувачів до науково-дослідницької роботи. Козловська Л., супервізор Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу, вказала на доцільність запровадження дисципліни «Інклюзивна освіта» та дисциплін щодо опанування цифрових технологій в освіті. Проаналізовано протоколи засідань Програмної ради як дорадчого органу гаранта освітньої програми Середня освіта (Природничі науки) за 2020-2023 роки, в яких відображені участь роботодавців, здобувачів вищої освіти та представників інших кафедр Університету, що забезпечують реалізацію цієї програми, в оновленні ОП. Зустріч з роботодавцям, директорами ЗЗСО м. Тернопіль та районів області, а саме Федоруцом М., Калущ Л., Нірородою Г., Вігенком І. підтвердила їх участь у Програмній раді освітньої програми та внесенні пропозиції щодо збільшення годин практичної підготовки для здобувачів цієї програми до 30 кредитів.. Здобувачі під час зустрічі також підтвердили свою пропозицію щодо збільшення тривалості практики. До обговорення ОП активно залучається академічна спільнота ЗВО України під час проведення спільних засідань кафедр (кафедра фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини), під час роботи щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті Нової української школи», Тернопіль, 2020-2023 роки. НПП кафедр, які забезпечують освітній процес на ОП, беруть активну участь в її обговоренні, вносячи пропозиції щодо оновлення структури та освітніх компонентів (протоколи Програмної ради, надані на запит ЕГ).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз цілей та програмних результатів навчання ОП свідчить про їх спрямованість на підготовку багатопрофільного вчителя природничих дисциплін, фізики, хімії та біології, що відображає сучасну тенденцію розвитку освіти на формування цілісного природничо-наукового світогляду, системного та критичного мислення. Під час розробки ОП враховано галузевий контекст, що визначається спрямованістю на освоєння практичних основ навчання природничих наук та їх інтеграцією. Регіональний контекст зумовлений необхідністю підготовки вчителів природничих наук для регіону, підготовка яких здійснюється тільки в ТНПУ. Із аналізу зустрічі з фокус-групою роботодавців, а саме директором Тернопільської ЗОШ І- III ступенів №26 імені Дмитра Заплітного Нірородою Г., директором Шумського ліцею Калущ Л., директором Тернопільського академічного ліцею «Українська гімназія»

Федоруцом М., директором комунального закладу Буцнівський ліцей Колясою Р. встановлено, що існує необхідність у вчителях фізики та природничих дисциплін. Ними було підкреслено, що в області зростає кількість малокомплектних шкіл, що розширює можливості працевлаштування багатoproфільних фахівців. Як відзначила гарант програми, під час формулювання цілей та програмних результатів навчання було враховано досвід вітчизняних закладів вищої освіти. У процесі аналізу ОП Середня освіта (Природничі науки) Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Рівненського державного гуманітарного університету були виокремлені деякі актуальні компетентності та програмні результати навчання (ЗК1, ЗК2, ЗК3, СК1, СК2, СК12, ПРН1, ПРН3, ПРН4), враховано деякі нормативні та вибіркові освітні компоненти, що сприяють формуванню фахових компетентностей. На відкритій зустрічі завідувач кафедри математики, фізики та інформатики Уманського державного педагогічного університету та завідувач кафедри хімії Вінницького державного педагогічного університету підтвердили спільну участь у визначенні фахових компетентностей та програмних результатів навчання. На основі матеріалів дисертаційних досліджень здобувачів, керівником яких була член проєктної групи А.Степанюк, проведено аналіз досвіду університетів США (Гарвардський університет, Університет штату Іллінойс), професійного Стандарту вчителя США щодо забезпечення принципу наступності у реалізації ОП першого та другого рівнів вищої освіти у ТНПУ, однак не розглядалось питання у контексті формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній, тому розробники ОП під час формулювання програмних результатів навчання опиралися на відповідність дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для відповідного рівня бакалавр. В ОП програмні результати навчання відповідають дескрипторам 6 рівня НРК бакалавр і поділені на: -знання - ПРН1, ПРН 6 -10; -уміння і навички - ПРН4-5, ПРН11-18; -комунікація -ПРН3-5, ПРН16, ПРН19; -відповідальність та автономія - ПРН2, ПРН11, ПРН15, ПРН-20.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: у процесі проєктування та оновлення освітньої програми активно залучалися здобувачі та випускники програми, роботодавці, академічний персонал, вчителі закладів ЗСО, представники Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу, науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти України, які залучені до ради стейкхолдерів і Програмної ради ОП. Під час формування ОП враховано необхідність багатoproфільної підготовки педагогів природничої освітньої галузі ЗЗСО, що сприяє працевлаштуванню та конкурентоздатності випускників. Регіональний контекст ОП визначений затребуваністю кваліфікованих учителів природничих наук, фізики, хімії, біології та відповідає «Стратегії розвитку Тернопільської області на 2021-2027 роки» щодо підготовки фахівців педагогічних професій для регіонального ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: недостатність врахування досвіду іноземних ОП у контексті формулюванні цілей та програмних результатів навчання. Рекомендації: упродовж року проаналізувати аналогічні ОП європейських країн щодо формулювання цілей та програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Під час формулювання цілей ОП та програмних результатів навчання враховуються пропозиції стейкхолдерів, регіональний та галузевий контекст, досвід вітчизняних ЗВО, що підтверджує відповідність визначеному Критерію

за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.4. Недостатність врахування досвіду іноземних ОП у програмі (підкритерій 1.3) суттєво не впливає на її якість і свідчить про відповідність ОП за Критерієм 1 рівню В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП у кредитах ЄКТС відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» для першого (бакалаврського) рівня і становить 240 год. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів складає 180 кредитів ЄКТС, які спрямовані на формування загальних та фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Обсяг вибіркового компонента ОП – 60 кредитів ЄКТС, що становить 25% від загального обсягу ОП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма має чітку структуру, в якій відображені цілі, методи, методики і технології викладання та навчання, сформульовані основні компетентності, наведено програмні результати навчання та освітні компоненти, які забезпечують їх досягнення. У програмі представлені матриці відповідності програмних компетентностей і результатів навчання освітнім компонентам та структурно-логічна схема. Освітні компоненти утворюють логічну, взаємо пов'язану систему, відображають послідовність та наступність у вивченні дисциплін, що дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. В ОП освітні компоненти поділені на два цикли: цикл загальної підготовки - 22 кредити ЄКТС складають обов'язкові освітні компоненти і 15 кредитів ЄКТС вибіркового компонента та цикл професійної підготовки – 158 кредитів обов'язкової та 45 кредитів ЄКТС вибіркової складової. Частка освітніх компонентів гуманітарного спрямування становить 12% і дозволяє забезпечити досягнення результатів навчання, що передбачають розвиток загальної культури та соціалізації особистості, формування комунікаційних навичок. Компоненти професійної підготовки сформовані у блоки, що забезпечують фізичну, хімічну, біологічну, психолого-педагогічну та методичну підготовку. Кількість кредитів у кожному з блоків становить від 20 до 29, що дозволяє забезпечити досягнення результатів навчання з усіх природничих дисциплін і сформувати єдину природничо-наукову картину світу. Аналіз ОП та навчального плану 2023 року засвідчив відсутність у них дисципліни «Фізична культура», хоч під час інтерв'ювання гаранта було з'ясовано, що ця дисципліна проводиться на 1-му і 2-му курсах як позакредитна і завершується заліками. Тому рекомендуємо внести її до навчальних планів. За результатами опитування здобувачів та випускників ОП під час зустрічей виявлено, що вони задоволені змістом та логічним зв'язком освітніх компонентів освітньої програми. Анкетування здобувачів ОП, проведеного навчально-науковим центром якості освіти станом на січень 2024 року, щодо задоволеності переліком навчальних дисциплін ОП вказує, що 88,3 % здобувачів повністю або скоріше згодні з таким переліком освітніх компонентів. 94% респондентів відзначили, що програма надає фундаментальні знання, що знадобляться в професійній сфері діяльності (відповідь на запит ЕГ).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП Середня освіта (Природничі науки) є інтегральною програмою, яка передбачає підготовку вчителя природничих наук, фізики, хімії, біології. Аналіз освітніх компонентів та їх співвідношення свідчать про рівномірний розподіл між блоками дисциплін, що дозволяють забезпечити формування компетентностей вчителя природничих наук, фізики, хімії та біології: фізики – обсяг становить 23 кредити, з хімії – 22 кредити, з біології – 29 кредитів ЄКТС. Методична підготовка становить 15,5 кредитів і містить п'ять освітніх компонентів, а саме: «Методика навчання фізики», «Методика навчання хімії» «Методика навчання біології», два освітні компоненти, які забезпечують формування методичної складової підготовки вчителя природничих наук: «Методика навчання природничих наук (інтегрованих курсів)» (3 кредити) та «Загальна методика навчання природничих дисциплін» (3,5 кредити). Психолого-педагогічна підготовка здобувачів охоплює два блоки дисциплін: Психологія – 6 кредитів та Педагогіка – 8,5 кредитів. Блок «Педагогіка» складається з трьох дисциплін, кожна з яких має певну форму контролю. Дисципліна «Підготовка молоді до сімейного способу життя» має тільки 1 кредит (12 год. лекцій), що суперечить Положенню про організацію освітнього процесу ТНПУ ([http //surl.li/gimrm](http://surl.li/gimrm)) щодо обсягу освітніх компонентів. Рекомендуємо переглянути структуру блоку «Педагогіка» і включити дисципліну «Підготовка молоді до сімейного способу життя» у зміст дисципліни «Педагогіка», виділивши її окремим змістовим модулем. Обов'язкові компоненти передбачають як теоретичну, так і практичну підготовку. Для набуття професійно-практичних навичок передбачено виконання двох курсових робіт – з дисциплін професійної підготовки та з методик навчання природничих дисциплін, проходження навчальної природничої практики, навчальної практики з педагогіки та виробничої педагогічної практики. Поєднання теоретичної та практичної підготовки забезпечує розвиток професійних компетентностей вчителя природничих дисциплін, фізики, хімії та біології. Вибіркові компоненти

спрямовані на поглиблення та розширення професійних компетентностей, набуття знань у суміжних галузях науки. Таким чином, зміст ОП повністю відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за цією ОП забезпечується кількома шляхами: можливістю вільного вибору дисциплін (25%); вільним вибором тем і керівників курсових робіт; вибором баз проходження виробничої практики та визнанням результатів, здобутих у неформальній освіті. Вільний вибір дисциплін регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gimrm>) та Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором (<http://surl.li/fvfxo>). Відповідно до Положення механізм реалізації права на вільний вибір дисциплін складається з трьох етапів. На першому підготовчому етапі формуються загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін (25% загального обсягу вибіркових дисциплін) і каталог вибіркових дисциплін професійної підготовки (75%). У каталогах вміщуються короткі анотації та силабуси вибіркових компонентів, вказується кількість дисциплін, які здобувачі повинні обрати у кожному семестрі, та прізвища НПП, які забезпечують викладання цієї дисципліни. На другому – інформаційному етапі каталоги вибіркових дисциплін оприлюднюються на електронних ресурсах ТНПУ(<http://surl.li/pqvjw>). Третій етап – етап реального вибору здійснюється із застосуванням сервера електронних ресурсів шляхом персоналізованого опитування. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що студенти поінформовані щодо можливості і процедури вибору освітніх компонентів, їх кількості через електронну систему Moodle. Процедура вибору є чіткою і зрозумілою. Аналіз переліку обраних здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін для вивчення у 2023/2024 навчальному році засвідчив, що всі здобувачі ОП певного року навчання обрали однакові вибіркові дисципліни. Здобувачі зазначили, що вони узгоджують між собою вибіркові дисципліни, тому в результаті вибору ціла група обирає одну дисципліну.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОП регламентується Положенням про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (<http://surl.li/oscce>), навчальним планом та робочими навчальними програмами практик. ОП передбачено три види практик: навчальна практика з природничих дисциплін (15 кредитів ЄКТС), педагогічна навчальна практика (3 кредити ЄКТС) та виробнича педагогічна практика (12 кредитів ЄКТС). Навчальна практика з природничих дисциплін є комплексною і включає в себе практики: з ботаніки (2 кредити), зоології (2 кредити), фізіології рослин (2 кредити), інтегрована експериментальна практика (2 кредити), фізико-хімічний практикум (6 кредитів), які передбачають набуття навичок дослідження природних об'єктів. Базами цих практик є Голицький біологічний стаціонар, агробіологічна лабораторія, хімічні та фізичні навчальні та науково-дослідні лабораторії. Навчальна педагогічна практика складається з двох розділів: пропедевтичної та навчально-дослідної практик, які знайомлять здобувачів з особливостями педагогічної діяльності, організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти. Однак ця практика проводиться не у ЗЗСО, а в аудиторіях університету і передбачає представлення відеопрезентацій уроків та їх обговорення. Варто зазначити, що кількість навчальних практик є значною, але обсяг більшості з них менший, чим з кредити, що зменшує ефективність її проведення. Виробнича педагогічна практика відбувається у закладах загальної середньої освіти м. Тернопіль та Тернопільської області, з якими укладені угоди (<http://surl.li/oscce>). Інтерв'ю з роботодавцями, директорами і заступниками директорів шкіл, ліцеїв Тернополя та Тернопільської області підтвердило залучення вчителів до керівництва практикою, а також готовність студентів до набуття практичних навичок. Здобувачі відзначили, що проходження навчальної практики з природничих дисциплін сприяє набуттю навичок експериментальних досліджень з різних природничих дисциплін, що є необхідним для майбутньої професійної діяльності. Щодо навчальної педагогічної практики студенти не мали достатньої інформації, оскільки вона була включена в ОП тільки 2022 року набору, і вони її ще не проходили. Під час анкетування здобувачів у 2022-2023 н.р. році було встановлено, що 80% респондентів задоволені рівнем практичної підготовки та змістом навчальної та виробничої практик, однак 15 % вказали, що їм важко відповісти.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

. Встановлено, що ОП Середня освіта (Природничі науки) забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Набуття soft skills, які є важливими у підготовці педагога, забезпечується як обов'язковими і вибірковими освітніми компонентами, так і участю у різноманітних формах освітньої діяльності. Це участь у тренінгах, ділових іграх, у студентському самоврядуванні, наукових конференціях, вирішенні психолого-педагогічних завдань під час практики. Інтерв'ювання здобувачів підтвердило їх участь у наукових конференціях, які відбуваються в Університеті, тренінгах, вебінарах, однак студенти не могли чітко визначити, які саме навички належать до соціальних.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» затверджений у грудні 2020 року. Відповідно до Стандарту була оновлена освітня програма. В оновленій ОП 2022 року програмні компетентності були приведені до основних функцій вчителя ЗЗСО, кількість ЗК було зменшено з 12 до 8. Було уточнено і розширено формулювання ЗК1-ЗК8, а також СК1-СК6, СК12-СК13. Відповідно до професійного Стандарту, були конкретизовані програмні результати навчання ПРН1-5, ПРН14-18, ПРН20 та внесені зміни у перелік освітніх компонентів.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг навчального навантаження здобувачів вищої освіти за ОП складає 240 кредитів ЄКТС або 7200 годин. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gimrm>) навчальний план передбачає чіткий розподіл кількості аудиторних годин та часу для самостійної роботи. У навчальному плані аналізованої ОП обсяг аудиторних занять складає 2846 годин (39,5% від загального навантаження), а самостійної роботи - 4354 години, що відповідає обсягу самостійної роботи 60,5%, з них 30 кредитів припадає на практику, 6 кредитів на виконання курсових робіт. Тижневе навантаження здобувачів становить не більше 45 годин (1,5 кредити), з них аудиторні - в середньому 24 год (залежно від семестру: у I-му становить 28 годин, а у VIII-му - 19 годин). У силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін відображено співвідношення між аудиторною та самостійною роботою. У силабусах деяких дисциплін однією з форм самостійної роботи є ІНДЗ, за виконання якого передбачено отримання балів. Під час спілкування з фокус-групою здобувачів було встановлено, що співвідношення між аудиторною і самостійною роботою є збалансованим, що дозволяє досягти відповідних програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою здобуття освіти на ОП здійснюється відповідно до Положення про підготовку фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття освіти в ТНПУ (<http://surl.li/fvfwv>), яке передбачає укладення тристороннього договору та програми дуальної форми здобуття освіти. ТНПУ дозволяє здобути освіту на підприємствах, установах та організаціях обсягом від 25% до 60% загального обсягу ОП, що визначається програмою ДФЗО. Як вказано у ВСО та підтверджено гарантом програми, у 2022/2023 навчальному році така форма навчання була запропонована здобувачці 4-го курсу ОП на посаді вчителя фізики. У відповіді на запит ЕГ представлено наказ, угоду, програму, щоденник здобувачки, що навчалася за дуальною формою здобуття освіти (відповідь на запит 1). Під час зустрічі з роботодавцями було підкреслено актуальність дуальної форми здобуття освіти, а директор комунального закладу Буцнівський ліцей Великоберезовицької селищної ради Тернопільської області позитивно охарактеризував практику здобуття освіти студентки 4-го курсу цієї ОП за дуальною формою навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: програма відзначається збалансованістю ОК, що забезпечує формування фахових компетентностей вчителів природничих дисциплін, фізики, хімії та біології. Наявність у програмі різних видів практик: комплексної навчальної з природничих дисциплін, навчальної педагогічної та виробничої педагогічної. Реалізація на ОП дуальної форми здобуття освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: реалізація ОК «Фізична культура» не відображена у структурі ОП та навчальному плані 2023 року. Структура блоку «Педагогіка», в якому виділено як окремий ОК «Підготовка молоді до сімейного життя» обсягом 1 кредит, що суперечить Положенню про організацію освітнього процесу. Не розуміння студентами поняття soft skills та способів їх досягнення. Рекомендації: відобразити в оновлених нормативних документах наявність та місце ОК «Фізична культура». Переглянути структуру блоку «Педагогіка» і включити дисципліну «Підготовка молоді до сімейного способу життя» у зміст дисципліни «Педагогіка», виділивши її окремим змістовим модулем. Упродовж поточного та наступного років забезпечити обізнаність здобувачів щодо сутності та значення поняття soft skills.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Програма має чітку структуру, відзначається збалансованістю ОК, забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вільного вибору освітніх компонентів через електронну платформу Moodle. Відповідно до професійного Стандарту конкретизовані та уточнені програмні компетентності та результати навчання. Практична підготовка забезпечується трьома видами практик, що сприяє набуттю практичних навичок вчителя природничих дисциплін. Реалізується підготовка здобувачів за дуальною формою здобуття освіти. Таким чином, ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 2.1, 2.4, 2.7, 2.8, 2.9. Проте відзначається часткова невідповідність за підкритеріями 2.2 (відсутність у навчальному плані та ОП дисципліни «Фізична культура»), 2.3 (наявність однокредитної дисципліни), 2.5 (проведення навчальної педагогічної практики у вигляді лабораторних занять), 2.6 (не розуміння здобувачами поняття soft skills). Зазначені недоліки є несуттєвими і дозволяють оцінити ОП за критерієм 2 на рівні В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ТНПУ імені Володимира Гнатюка на 2023 рік оприлюднені на сайті (<http://surl.li/gkvxe>) та є доступними у вкладці «Абітурієнту» (<http://surl.li/rgzry>). Вони є чіткими, конкретними, зрозуміло описують етапи вступної кампанії, необхідні документи та перелік сертифікатів Національного мультипредметного тесту чи зовнішнього незалежного оцінювання, які необхідні для вступу на ОП, пояснюють розрахунок конкурсного балу та не містять дискримінаційних положень. Також у вкладці «Абітурієнту» подано Положення про мотиваційний лист абітурієнта та Методичні рекомендації щодо написання мотиваційного листа (<http://surl.li/rgzsb>). У разі виникнення питань вступники мають змогу скористатися Гарячою інформаційно-консультаційною лінією Приймальної комісії, номер якої вказаний на згаданій вище вкладці "Абітурієнту"

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому до ТНПУ на 2023 рік вступ на навчання за ОП Середня освіта (Природничі науки) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на базі загальної середньої освіти відбувався за результатами сертифікатів Національного мультипредметного тесту (2022 і 2023 року) чи сертифікатів ЗНО з наступними коефіцієнтами: українська мова - 0,4, математика - 0,3, історія України / іноземна мова / географія - 0,3, біологія/ фізика /хімія - 0,4, а також мотиваційний лист. Мінімальний бал з усіх предметів становить -100. Вищий коефіцієнт з біології, хімії чи фізики зумовлений профільною спрямованістю ОП. У Відомостях про самооцінювання вказано про врахування коефіцієнту атестата про повну загальну середню освіту, що свідчить про деяку невідповідність Правилам прийому. Однак інтерв'ювання відповідального секретаря Приймальної комісії ТНПУ підтвердило прийом здобувачів відповідно до затверджених Правил прийому 2023 року без врахування коефіцієнту атестата про повну загальну середню освіту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти під час академічної мобільності як в Україні, так і за кордоном регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ імені Володимира Гнатюка (розділ 3) (<http://surl.li/fvfx>), Положенням про порядок переведення, відрахування, переривання навчання та поновлення студентів (<http://surl.li/pqumo>). Відповідно до цих Положень визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із ЗВО-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні закладу-партнера вищої освіти, якщо в ній не застосовується ЄКТС. На зустрічах зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що прикладів визнання результатів навчання, отриманих у закладах вищої освіти України, на відповідній ОП не було. Здобувачі цієї ОП не брали участі

в програмах академічної мобільності за кордоном, тому практики визнання результатів навчання, здобутих у закладах-партнерах, не виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<http://surl.li/ouqwe>), що визначає процедури валідації результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження досягнутих здобувачем програмних результатів навчання, передбачених відповідною освітньою програмою. Під час зустрічі з НПП було встановлено, що у силабусах освітніх компонентів (Методика навчання природничих наук, Педагогіка) передбачено зарахування одного модуля (ІНДЗ) на основі отриманих сертифікатів (в обсязі 1 кредиту ЄКТС) на онлайн - платформах «Освіторія», «На урок», «Всеосвіта» тощо. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти за ОП підтвердило, що на основі сертифікатів з курсу «НУШ: база середня освіта» їм було визнано результати неформальної освіти як результати змістового модуля з дисципліни «Методика навчання природничих наук (інтегрованих курсів)».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: здобувачі ОП залучені до здобуття неформальної освіти через участь у вебінарах, тренінгах, лекціях на онлайн - платформах, гостьових лекціях. У силабусах дисциплін визначено процедури визнання результатів навчання у неформальній освіті, що було використано здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабі сторони: здобувачі ОП не залучаються до участі у програмах як внутрішньої, так і зовнішньої мобільності. Рекомендації: упродовж наступних трьох років інформувати здобувачів та залучати їх до участі у програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання та Положення про визнання результатів навчання під час академічної мобільності і здобутих у неформальній освіті є чіткими і зрозумілими та розміщені у відкритому доступі. З процедурами визнання результатів навчання здобувачі ознайомлені. Є практика визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Здобувачі ОП не залучені до участі у програмах академічної мобільності. Відповідність за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.4 є повною, а недолік за підкритерієм 3.3, а саме відсутність залучення здобувачів до програм академічної мобільності, є несуттєвим, що дозволяє оцінити ОП у контексті Критерію 3 за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Застосування форм організації освітнього процесу, задекларованих у нормативних документах ЗВО (<http://surl.li/gimrm>), уможливило формування на належному рівні загальних і професійних компетентностей здобувачів вищої освіти у галузі освіти з природничих наук, хімії, фізики, біології через їхню різноплановість (аудиторні заняття (лекція, лабораторні, семінарські/практичні заняття), самостійна робота, індивідуальна робота,

консультації, практична підготовка, контрольні заходи, атестація) і змістову спрямованість. Результати аналізу робочих навчальних програм (відповідь на запит п. 5), силабусів навчальних дисциплін, інтерв'ювання учасників освітнього процесу під час зустрічей з фокус-групами засвідчили домінування активних методів навчання. Так, кейс-метод, лабораторний експеримент, мозкова атака, дебати, метод проєктів, SWOT-аналіз, метод моделювання, фішбоун, професійно-ділові ігри використовуються здебільшого для досягнення ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 18, ПРН 19. Традиційні або узвичаєні методи (пояснювально-ілюстративні, інформаційно-рецептивні, монологічні, діалогічні та ін.) сприяють досягненню ПРН 1, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 17. Студентоцентрикований підхід і принципи академічної свободи у процесі застосування форм, методів навчання і викладання реалізуються на ОП через: – можливість здобувачів вищої освіти навчатися з вибіркоким відвідуванням занять і використанням технологій дистанційного навчання, що задекларовано в положеннях «Про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» (<http://surl.li/mocgs>), «Про підготовку фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття освіти в ТНПУ» (<http://surl.li/fvfwv>) і підтверджено у ході бесіди зі студентами; – можливість здобувачів вищої освіти впливати на добір організаційно-методичного інструментарію у процесі опанування певного ОК під час безпосереднього спілкування з викладачем; – можливість студентів висловлювати власну думку щодо рівня задоволеності формами і методами навчання і викладання через онлайн-опитування «Якість надання освітніх послуг на хіміко-біологічному факультеті ТНПУ ім. В. Гнатюка» (<http://surl.li/rhhdh>) (відповідь на запит п. 3); – можливість вільного вибору науково-педагогічними працівниками форм і методів викладання, що задекларовано в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gimrm>) і підтверджено у ході бесіди з НПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Результати інтерв'ювання студентів, НПП, аналізу нормативних документів ЗВО засвідчили доступність, зрозумілість і своєчасність інформування учасників освітнього процесу щодо освітнього контенту. Доступність забезпечена вільним доступом здобувачів вищої до сайту університету (<https://tnpu.edu.ua/>), сайту хіміко-біологічного факультету (<http://surl.li/rhhdv>), сторінок кафедр (<http://surl.li/rhhee>; <http://surl.li/rhhej>; <http://surl.li/rhhfb>), дистанційного освітнього середовища Moodle, де розміщені освітні програми, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси тощо. Результати опитування студентів означеної ОП свідчать про доступність та зрозумілість інформації щодо особливостей навчання, цілей, змісту освітніх компонентів (тематики аудиторних та самостійних робіт), форм і методів викладання, видів поточного і підсумкового контролю, а також критеріїв оцінювання навчальних досягнень. Своєчасність інформування учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів забезпечуються хронологічними межами, як-от: розклади занять, графіки консультацій та іспитів оприлюднюються не пізніше, ніж за тиждень до початку кожного семестру на Інформаційному порталі ТНПУ (<https://ill.ink/FUkCj>), дощі оголошень хіміко-біологічного факультету; особливості вивчення освітніх компонентів доводяться викладачем до студентів на першому занятті; перед виробничою практикою студентам регулярно надають інформацію на настановних конференціях, де розглядають програму практики та організаційні аспекти проведення тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми здійснюється у процесі опанування освітніх компонентів, спрямованих на розвиток дослідницьких умінь і навичок студентів, а саме: ОК 9 (Сучасна природничо-наукова картина світу), ОК 11 (Загальна фізика), ОК 13 (Хімія), ОК 14 (Біологія) – за ОП 2023 р. Науково-дослідні завдання, які виконують майбутні вчителі під час проходження навчальних, виробничих практик, сприяють розвитку дослідницької компетентності студентів. Дослідницькі уміння і навички бакалаврів із середньої освіти розвиваються й удосконалюються у процесі виконання експериментальної частини курсових робіт ОК 18 (Курсова робота з дисциплін професійної підготовки), ОК 19 (Курсова робота з методик навчання природничих дисциплін). Співпраця випускової кафедри з Голицьким ботанічним заказником сприяє активізації дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти. Здатності до дослідницької діяльності розвиваються під час роботи майбутніх учителів у наукових гуртках і проблемних групах (відповідь на запит п. 7). Важливим підґрунтям поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП є створення й функціонування в університеті науково-дослідних лабораторій, агробіологічної лабораторії, біостанціону на базі Голицького ботанічного заказника. Результати наукових досліджень здобувачів вищої освіти представляють на науково-практичних конференціях різного рівня (відповідь на запит п. 7).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонентів здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gimrm>), Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни

(<http://surl.li/fvfyu>), Положення про дистанційне навчання (<http://surl.li/mocgs>) Положення про робочу програму навчальної дисципліни (<http://surl.li/gdlxu>) Положення про розроблення й супроводження освітніх програм (<http://surl.li/ozksv>) з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, побажань, пропозицій і зауважень академічної спільноти та інших стейкхолдерів. У процесі бесіди під час зустрічі з фокус-групою НПП ми з'ясували, що оновлення змісту освітніх компонентів відбувається на основі стажування та підвищення кваліфікації викладачів на базі вітчизняних і закордонних ЗВО, участі в науково-практичних конференціях, участі у роботі наукових спільнот, здійснення наукових досліджень НПП, результатів проведення міжуніверситетського лекторію «Професійно-методична підготовка педагога з проблем природничої освіти» тощо. Так, наприклад, до змісту ОК 17.2 Методика навчання природничих наук (інтегрованих курсів) уведено питання щодо розгляду Професійного стандарту вчителя за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»; до ОК 8 Педагогіка включено розгляд питань щодо освітніх труднощів, рівнів підтримки у розрізі інклюзивної освіти; розширення тематики лабораторних занять, варіативності практичних завдань в межах ОК 16 Загальна екологія та неоекологія; введення лабораторної роботи «ДНК із слини» в зміст ОК 13 Хімія; розробка індивідуального науково-дослідного завдання «Дослідження екзопланет» в ОК 12 Астрономія та ін. Наукові дослідження, які проводяться учасниками освітнього процесу на базі науково-дослідних лабораторій, є також джерелом оновлення змісту освітніх компонентів. Водночас зауважимо, що в силабусах навчальних дисциплін у списках рекомендованої літератури відсутні закордонні літературні джерела.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Основні напрями інтернаціоналізації діяльності ТНПУ ім. В. Гнатюка визначені Стратегією інтернаціоналізації (<http://surl.li/fvfvu>), унормовані Положенням про реалізацію права на академічну мобільність у ТНПУ ім. В. Гнатюка (<http://surl.li/fvfxh>) та ін. та координуються навчально-науковим центром міжнародної освіти та співробітництва (<http://surl.li/qiboo>). ЗВО реалізує інституційну політику та стратегію міжнародного академічного співробітництва: учасники освітнього процесу мають вільний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та ін. (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/dlya-avtoriv-publikatsij/naukometriia>); публікуються у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або WoS (В. Барановський, Л. Грицак, Г. Жирська, Н. Москалюк, С. Пида, А. Степанюк, О. Столяр, В. Хоменчук та ін.); беруть участь у міжнародних стажуваннях (Н. Герц, Л. Грицак, М. Крижановська, Н. Москалюк, В. Хоменчук (Польща); С. Пида (Німеччина) та ін.), переймають досвід закордонних учених (гостьові лекції тощо). У ході бесіди з гарантом ОП, здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що студенти ОП, яка акредитується, не беруть участь у міжнародних програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: навчання і викладання на ОП здійснюється на високому науково-методичному рівні та забезпечує формування усіх передбачених програмою компетентностей. Функціонування потужних навчально-дослідних лабораторій забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Позитивні практики: не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: здобувачі вищої освіти не беруть участь у міжнародних програмах академічної мобільності, грантових програмах. У робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах відсутні закордонні літературні джерела. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: забезпечити залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності, участі у грантових програмах. Оновити рекомендовані інформаційні джерела в силабусах і робочих програмах навчальних дисциплін, увівши до списку закордонні джерела.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за освітньою програмою відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, перегляд та оновлення робочих програм та силабусів відбувається регулярно на основі

наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, здобувачі ОПП мають можливість поєднувати навчання з науковими дослідженнями. ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3 та частковий за підкритеріями 4.4., 4.5, що й стало вирішальним при оцінюванні. Це в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 4 за рівнем В. Виявлені слабкі сторони щодо міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти, реалізації грантових проєктів, оновлення інформаційних джерел у робочих програмах суттєво не впливають на якість реалізації ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Порядок контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів регламентується нормативними документами, які є у вільному доступі на сайті ЗВО для всіх учасників освітнього процесу. Види поточного та підсумкового контролю (тестування, усні опитування, модульні контрольні роботи, семестрові екзамени, заліки, звіти з практик, атестація) є чіткими, бо дозволяють оцінити рівень навчальних досягнень студентів на різних етапах опанування освітнім компонентом, на завершальному етапі навчання на певному рівні вищої освіти. Інтерв'ювання студентів засвідчило, що інформація про форми контрольних заходів оприлюднюється заздалегідь. Деканат до початку сесії розробляє графік модульного контролю, графік семестрового контролю, графік атестації, графік практик, розміщує їх на інформаційному порталі (<http://surl.li/gfees>) і забезпечує доведення цієї інформації до всіх учасників освітнього процесу. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання висвітлено в РП, силабусах, повідомляються викладачем на першому занятті. Результати оцінювання заносяться до паперового журналу обліку успішності академічної групи або до облікової сторінки платформи Moodle у період дистанційного навчання, до індивідуального плану здобувача вищої освіти. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти за формами навчання оприлюднюється на сайті університету. За результатами сесій складається рейтинг успішності студентів (<http://surl.li/rhhlk>). Форми контролю є зрозумілими для студентів, а от критерії оцінювання певних видів робіт у межах освітніх компонентів, як-от: оцінювання лабораторних робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань не до кінця усвідомлені студентами, про що свідчить їх інтерв'ювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Державний стандарт зі спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти наразі не затверджено, він перебуває на стадії розробки. Атестація здобувачів вищої освіти передбачає визначення відповідності фактичного рівня набутих знань, умінь та навичок програмним результатам навчання, визначених освітньою програмою. Рівень сформованості компетентностей учителя природничих наук, фізики, хімії та біології визначається під час складання кваліфікаційного іспиту з природничих наук та методики їх навчання, передбаченого ОП. Результати аналізу програми атестаційного екзамену засвідчили можливість діагностувати рівень досягнення програмних результатів навчання, які стосуються вчителя такої кваліфікації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі документи, які регламентують організацію і проведення контрольних заходів, висвітлено на сайті університету, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Чіткість і зрозумілість правил проведення контрольних заходів на акредитованій ОП засвідчують результати анкетування здобувачів вищої освіти (відповідь на запит п.3), а також відповіді студентів під час зустрічі з фокус-групою. Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечується відкритою процедурою оцінювання результатів навчальних досягнень майбутніх учителів. На останньому аудиторному занятті викладач має оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (за присутності академічної групи) накопичені ними бали поточного оцінювання за результатами навчання з навчальної дисципліни. Студенти мають право підвищити оцінку під час складання екзамену в період сесії. Автоматизовані засоби оцінювання, варіативність та індивідуальність виконуваних завдань, застосування рандомного вибору варіантів контрольних заходів – все це уможлиблює об'єктивність екзаменаторів. У бесіді зі здобувачами вищої було з'ясовано, що вони обізнані з правилами проведення контрольних заходів, вони є чіткими та зрозумілими для них. Процедури оскарження результатів контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gimrm>), Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/fvfyр>), Положенням щодо врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/ghuhr>). Інтерв'ювання студентів, аналіз онлайн-анкет показали, що здобувачі вищої освіти ознайомлені з цими процедурами.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗВО й унормовується Положенням про академічну доброчесність та етику академічних відносин (<http://surl.li/gkueb>), Положенням про комісію з питань етики наукових досліджень і експериментальних розробок (<http://surl.li/pdega>), Кодексом академічної доброчесності (<http://surl.li/gktzl>), Кодексом корпоративної культури (<http://surl.li/pdfrs>) та ін. та координується Комісією з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами (<http://surl.li/rhhop>). Інтерв'ювання викладачів, які забезпечують освітній процес, гаранта ОПП, представників адміністрації дозволило констатувати існування культури академічної доброчесності в університеті. Курсові, кваліфікаційні та наукові роботи проходять перевірку на ознаки плагіату засобами сервісу Unicheck, StrikePlagiarism. Здобувачі вищої освіти мають можливість самостійно перевірити власні роботи на відсоток запозичень за допомогою електронного освітнього середовища Moodle (<http://surl.li/rhhoz>). ЗВО здійснює популяризацію академічної доброчесності й розробляє план таких заходів (<http://surl.li/rhhph>). Популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність університету здійснюють Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами та Група сприяння академічній доброчесності. Популяризація принципів академічної доброчесності відбувається через розміщення інформаційних матеріалів на веб-сайті університету (<http://surl.li/gkuef>), проведення тижнів академічної доброчесності в університеті, семінарів з питань дотримання академічної доброчесності, інтерактивних лекцій, круглих столів, QR-квестів, наукових практичних семінарів, гостьових лекцій, онлайн-семінарів, фотоконкурсів тощо. Основи академічної доброчесності розглядаються у межах вивчення освітніх компонентів: «Педагогіка», «Психологія». ТНПУ увійшов в десятку університетів України, які розпочали навчання студентів за пілотною дисципліною «Антикорупція і доброчесність». Питання щодо принципів академічної доброчесності систематично обговорюється із здобувачами освіти на кураторських годинах, на засіданні кафедр, учених радах факультету. Однак, інтерв'ювання студентів засвідчило низький рівень розуміння студентами змісту й процедури дотримання академічної доброчесності. Ведеться моніторинг дотримання принципів академічної доброчесності через анкетування, усне опитування студентів. ЗВО застосовує низку заходів щодо порушення принципів академічної доброчесності, які визначені Кодексом академічної доброчесності. Водночас, інтерв'ювання здобувачів вищої освіти цієї ОП засвідчило низький рівень розуміння студентами змісту й процедури дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: відсутні. Позитивні практики: не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: : нечіткі критерії оцінювання певних видів робіт у межах освітніх компонентів. Низький рівень розуміння студентами змісту й процедури дотримання академічної доброчесності. Недоліків не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: уточнити у силабусах критерії оцінювання певних видів робіт у межах освітніх компонентів, як-от: оцінювання лабораторних робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо. Упродовж поточного та наступного навчальних років забезпечити обізнаність здобувачів вищої освіти щодо стандартів і процедур досягнення академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми і правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, форма атестації здобувачів вищої освіти засвідчила можливість діагностувати рівень досягнення програмних результатів навчання, у ЗВО визначена чітка політика академічної доброчесності, яка спрямована на популяризацію та попередження порушення принципів доброчесності. За підкритеріями 5.2, 5.3 встановлена повна відповідність. За підкритеріями 5.1, 5.4 – часткова відповідність. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність загалом

відповідні за Критерієм 5 рівню В. Виявлені слабкі сторони щодо нечітких критеріїв оцінювання певних видів робіт у межах ОК, низького рівня розуміння студентами змісту й процедур досягнення академічної доброчесності суттєво не впливає на якість реалізації ОП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відбір викладачів до викладання певного освітнього компоненту здійснюється на конкурсній основі та з урахуванням їх академічної та професійної кваліфікації. Реалізація ОП здійснюється викладачами, які мають належну академічну й професійну кваліфікації, що підтверджено документами про вищу освіту, про наукові ступені та вчені звання, науковими доробками, сертифікатами та довідками про підвищення кваліфікації та стажування, досвідом роботи за певною спеціальністю (таблиця 2 відомостей СО; відповідь на запит п. 9). Відповідальність за рішення щодо викладання певних дисциплін певним викладачем, покладається на завідувачів кафедр, які забезпечують освітній процес за ОП та гаранта ОП. До реалізації освітнього процесу за означеною ОП залучено 39 НПП, 37 з яких мають вчені ступені і звання (94,8 %). Серед НПП 7 мають науковий ступінь доктора наук і вчене звання професора (18,9 % від числа НПП з вченими ступенями і званнями). Серед докторів наук: 1 доктор історичних наук (14,3 %), 2 доктори педагогічних наук (28,6 %), 3 доктори біологічних наук (42,8 %), 1 доктор сільськогосподарських наук (14,3 %). Освітній процес на ОПП забезпечують 30 кандидатів наук (81,1 % від НПП з вченими ступенями і званнями), 25 з яких мають вчене звання доцента (83,3 %). Серед кандидатів наук: 11 кандидатів педагогічних наук (36,7 %), 7 кандидатів біологічних наук (23,4 %), 3 кандидати хімічних наук (10 %), 2 кандидати фізико-математичних наук (6,7 %), 2 кандидати сільськогосподарських наук (6,7 %), по одному кандидату філософських, психологічних, філологічних, технічних, географічних наук (по 3,3 %). Розподіл НПП, які забезпечують освітній процес на ОПП за віком наступний: до 35 років – 2 особи (5,1%); від 36 до 50 років – 18 осіб (46,2%); від 51 до 60 років – 9 осіб (23,1); старші за 60 років – 10 осіб (25,6%). 11 НПП, з числа тих, які залучені до освітнього процесу на ОПП мають належний рівень володіння іноземною мовою (28,2 % від загального числа НПП). Високий професіоналізм викладачів забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених ОП. ЕГ переконалася у відповідності компетентностей викладачів ОП освітнім компонентам, які вони викладають.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Для заміщення вакантних посад НПП в ЗВО проводиться конкурсний добір на засадах прозорості, змагальності, рівності, об'єктивності, неупередженості, і дозволяє забезпечити Університет висококваліфікованим персоналом. Професіоналізм викладачів враховується під час конкурсного добору відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://surl.li/rhhqj>). У процесі конкурсного відбору враховується якість науково-дослідної та навчально-методичної діяльності викладачів, результати стажувань і підвищення кваліфікації, відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітнім компонентам, які забезпечує науково-педагогічний працівник. Процедури конкурсного відбору уможливають формування висококваліфікованого академічного персоналу. За наказом ректора університету створюється конкурсна комісія, яка колегіально приймає рішення та надає всім учасникам конкурсу рівні можливості на заміщення посад. Оголошення про проведення конкурсного відбору, терміни та умови його здійснення розміщуються у спеціальному розділі на офіційному веб-сайті університету (<http://surl.li/rhhqq>) та на спеціалізованих веб-ресурсах з метою забезпечення найбільш широкого доступу зацікавлених осіб до цієї інформації.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу на цій ОП здійснюється відповідно до укладених договорів (<http://surl.li/qdhos>) і здійснюється: – під час започаткування, перегляду й оновлення ОП. Роботодавці входять до складу проектної групи ОП, Програмної ради як дорадчого органу гаранта ОП й активно беруть участь у модернізації освітнього контенту, що підтверджено протоколами засідання програмної ради (відповідь на запит п. 4) та інтерв'юванням цієї групи стейкхолдерів у процесі зустрічей з фокус-групою; – у процесі проходження виробничих педагогічних практик. У ході бесіди з роботодавцями з'ясовано, що директори ЗЗСО забезпечують бази практик, залучаючи вчителів-практиків до наставництва студентів під час проходження педагогічної практики. Вони надають консультаційно-методичну допомогу майбутнім учителям у проведенні уроків, виховних заходів, написання психолого-педагогічної характеристики особистості учня тощо (працюють на громадських засадах); – у процесі організації й проведення різних освітніх активностей на базі ЗЗСО: тижня STEM-освіти на базі Тернопільської ЗОШ № 26, майстер класів з методики навчання біології досвідченими практикуючими вчителями та ін.; – під час проведення консультацій фахівцями Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу щодо застосування форм, методів і засобів навчання в НУШ, які мають інноваційно спектрально векторальність; – у процесі організації та проведення екологічних акцій,

воркшопів, толок, екскурсій до Голицького ботанічного заказника, проведення аудиторних занять, досліджень на їхній базі тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО під час реалізації ОП, що акредитується, використовує науковий та виробничий потенціал професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців у процесі проведення аудиторних занять. На безоплатній основі долучаються фахівці галузі до проведення лекцій у контексті роботи міжуніверситетського лекторію «Професійно-методична підготовка педагога з проблем природничої освіти». Так, 12.05.2022 р. відбулася лекція міжуніверситетського лекторію з методики навчання природничих дисциплін на тему «Технологія світового кафе», яку провів кандидат педагогічних наук, доцент кафедри екології та біологічної освіти Хмельницького національного університету С. Скрипник. 17.05.2022 р. з лекцією на тему «Зміст та реалізація інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» виступила кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу біологічної, хімічної і фізичної освіти Інституту педагогіки НАПН України, авторка однієї з модельних навчальних програм інтегрованих природничих курсів для 5-6 класів Т. Коршевнік. 9.05.2022 р. у межах ОК «Екологія та неоекологія» проведено лекцію на тему «Екологія та лінгвістична екологія: понятійно-категоріальний дискурс» доктором педагогічних наук, професором Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка С. Рудишиним. 24.10.2023 р. В. Бак, вчитель Бахмутського НВК № 11, кандидат педагогічних наук, віце-президент Всеукраїнської асоціації Гуманної педагогіки, провела лекцію/майстер-клас на тему «Духовні горизонти в професійному зростанні викладача/учителя». У межах ОП активно використовується досвід професіоналів-практиків природно-заповідного потенціалу регіону. Так, до проведення аудиторних занять, екскурсій з ботаніки, зоології на громадських засадах залучаються наукові співробітники Голицького ботанічного заказника. Здобувачі вищої освіти схвально оцінюють такі практики. Разом з тим зауважимо, що на цій ОП не застосовується практика залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до організації й реалізації освітнього процесу на основі сумісництва, погодинної оплати праці тощо.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми підвищення кваліфікації, підвищення кваліфікації в інших ЗВО, міжнародні стажування, участь у наукових проєктах тощо, що регламентовано Положенням про професійний розвиток науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/pbvgo>). Координує діяльність НПП у цьому напрямі Центр професійного розвитку та лідерства ТНПУ (<http://surl.li/rhhgv>). Підвищення кваліфікації НПП здійснюється за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі шляхом участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, участі в програмах академічної мобільності, наукових стажувань, самоосвіти, здобуття наукового ступеня, вищої освіти тощо. Викладачі вільні у виборі форм, видів, напрямів і суб'єктів підвищення кваліфікації. ТНПУ ім. В. Гнатюка сприяє проходженню викладачами підвищення кваліфікації, стажування в інших освітніх установах України та закордоном у межах укладених договорів. НПП підвищують свою професійну майстерність у межах освітніх компонентів, які викладають (таблиця 2 відомостей СО). Вагомим результатом такої роботи є оновлення змісту навчальних дисциплін (критерій 4, підкритерій 4.4). ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів також через реалізацію Програми професійного розвитку викладачів ТНПУ (<http://surl.li/oysvj>). У межах реалізації Програми проводяться круглі столи, майстер-класи, тренінги, науково-методичні семінари, вебінари тощо за участі провідних науковців, науково-педагогічних працівників, представників освітніх і наукових установ України та закордоном. З метою вдосконалення рівня володіння іноземною мовою для НПП університету організовано курси англійської мови на безоплатній основі. Викладачі підвищують свій професіоналізм на Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференціях, є авторами посібників, підручників, наукових статей.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Видами стимулювання викладацької майстерності в університеті є: матеріальні заохочення (відповідно до Положення про преміювання працівників ТНПУ (<http://surl.li/pbnvh>), Положення про встановлення доплат і надбавок працівникам ТНПУ (<http://surl.li/rhhst>)), моральні стимулювання (нагороди, грамоти, подяки, відзначення НПП у звітах ректора, деканів, рейтингу викладачів (<http://surl.li/otpvz>)). Результати інтерв'ювання головного бухгалтера університету засвідчили практику виділення коштів із економії загального фонду та активів спеціального фонду на преміювання працівників. Одноразові преміювання впродовж року і традиційні щорічні преміювання в кінці календарного року здійснюються за високі досягнення у науковій, навчальній, методичній, виховній, адміністративній роботі НПП, за ефективну профорієнтаційну роботу, за відповідальне ставлення до посадових обов'язків, сумлінну працю тощо. Також працівникам ЗВО встановлюються доплати за складність і напруженість у роботі, за високі досягнення у праці. Під час бесіди з начальником відділу кадрів ЗВО з'ясовано, що у 2023 році були нагороджені: Н. Герц Грамотою управління освіти і науки Тернопільської міської ради; О. Боднар, Н. Москалюк Грамотами Тернопільської обласної адміністрації; Г. Гоменюк Подякою Міністерства освіти і науки України. В університеті започаткована відзнака «Гордість ТНПУ» за участь у популяризації ЗВО, просуванні закладу

на вітчизняній і міжнародній освітній арені. Інтерв'ювання викладачів, гаранта ОП, представників адміністрації ЗВО засвідчило, що підставою для такого стимулювання є: захист дисертаційних досліджень, першість у рейтингу викладачів університету, видання підручників, посібників, статей, які індексуються базами даних Scopus та Web of Science, організація наукових заходів, зразкове виконання трудових обов'язків, висока професійна майстерність, багаторічна добросовісна праця, особистий вклад і значні успіхи в організації освітнього процесу тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: потужний професорсько-викладацький склад з багаторічними традиціями викладання, який залучено до реалізації ОП. НПП беруть участь у міжнародних наукових проєктах та програмах. Активна публікаційна діяльність у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science. Система стимулювання викладацької майстерності в університеті передбачає преміювання, надбавки, доплати, нагороди, подяки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: упродовж наступного навчального року залучити роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до організації й реалізації освітнього процесу на умовах оплати праці (сумісництво, погодинна оплата праці тощо).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Процедури конкурсного добору є прозорими і зрозумілими, оприлюднені на сайті ЗВО, що дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. Дієва система стажування в інших закладах освіти, наукових установах України та Європи, механізми морального і матеріального заохочення працівників сприяють професійному розвитку викладачів. ОП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3, 6.5, 6.6 й частковий за 6.4. ОПП та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному Критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ТНПУ ім. В. Гнатюка наявна сучасна наукова бібліотека, фонд якої постійно оновлюється, функціонують 3 читальні зали, що налічують 218 робочих місць. На вебсайті бібліотеки (<http://www.library.tnpu.edu.ua/>) розміщені повні тексти періодичних видань, доступ до яких можна отримати через каталог електронних ресурсів (<http://surl.li/rdvs1>) одразу після авторизації. Окрім того, на вебсайті доступна інструкція, яка роз'яснює цей процес (<http://surl.li/rdvsu>). Здобувачі вищої освіти отримують доступ до навчально-методичних матеріалів, силабусів, контрольних заходів, лабораторних і практичних занять через електронну систему навчальної платформи Moodle. Під час демонстрації здобувачкою освітніх компонентів на платформі, було виявлено, що курси відповідають усім вимогам щодо їх наповнення та змісту, і вони належно розроблені з урахуванням академічних стандартів та вимог ОП. Матеріальна база Університету налічує 8 навчальних корпусів, має 5 гуртожитків, 2 пункти харчування. Під час спілкування зі здобувачами проблем з організацією проживання у гуртожитку не виявлено. Розвинена інфраструктура закладу сприяє всебічному розвитку здобувачів, зокрема, це функціонування спортивних залів, один з яких призначений для спеціалізованої медичної групи, та культурно-мистецького центру «Світлиця». Кафедри та лабораторії, що забезпечують освітній процес на ОП, оснащені сучасним обладнанням. Рух у напрямку цифрового освітнього середовища реалізується наявністю 38 комп'ютерних класів, мультимедійних аудиторій та переносних мультимедійних комплексів. Для здійснення освітнього процесу за ОП використовується обладнання 29 навчальних і науково-дослідних лабораторій та спеціалізованих кабінетів, що забезпечують дослідницьку, наукову та практичну складові, як здобувачів так і НПП. Зокрема, «Поліфункціональний сонячний годинник» (<http://surl.li/rnllyq>), лабораторія анатомії людини, що має сучасний інтерактивний стіл, котрий використовують під час підготовки самостійної роботи та написання завдань різного спрямування, Голицький біологічний стаціонар, що є базовою

проходження навчально-польової практики із ботаніки та зоології. Оновлення ресурсів ОП здійснюється з загального та спеціального фондів ТНПУ. Усі ці аспекти створюють сприятливі умови для проведення науково-дослідної роботи здобувачів за відповідною освітньою програмою.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Гарантування забезпечення потреб та інтересів здобувачів регламентовані Статутом ТНПУ (<https://1ll.ink/NW54u>) та «Правилами внутрішнього трудового розпорядку ТНПУ» (<https://bit.ly/41iyrFJ>). У ході спілкування з усіма учасниками освітнього процесу та огляду матеріально-технічного забезпечення було підтверджено, що у ЗВО здійснюється безперешкодний та безкоштовний доступ до усіх компонентів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності. Зокрема, на всій території ТНПУ забезпечено вільний доступ до мережі Internet, наукометричних баз Scopus, Web of Science, платформи Coursera в рамках проєкту Coursera for Campus; функціонує безкоштовний освітній Хаб ТНПУ «English digital space» та Науково-дослідний STEM-центр (<http://stem.tnpu.edu.ua/>); організуються безоплатні курси англійської та китайської мови і культури. Із 2016 року ТНПУ має доступ до пакету спеціалізованого хмарного програмного забезпечення й роботи від компанії Google – G Suite SMART-університет, який підсилив сформовану екосистему. Існує потужний волонтерський рух, на основі діяльності якого створено Волонтерський центр (<http://surl.li/rdzbuw>). Здобувачі долучені до освітніх компонентів в системі Moodle. З метою отримання зворотного зв'язку навчально-науковий центр якості освіти, куратори академічних груп, психолог щорічно проводять моніторингові опитування в усіх структурних підрозділах університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ТНПУ діють наступні положення: «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу» (<https://bit.ly/41B2FDz>), «Положення про комісію з питань надзвичайних ситуацій університету» (<https://bit.ly/3L8ojtp>), «Положення про штаб цивільного захисту» (<https://bit.ly/3mFThj8>). Систематично проводяться інструктажі НПП і здобувачів, здійснюється контроль за дотриманням вимог чинного законодавства з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (<http://surl.li/rdzuz>) та цивільного захисту (<http://surl.li/ozjyc>). Безпечність освітнього середовища в умовах воєнного стану гарантується наявністю на території університету 8 укриттів, що розраховані більше ніж на 6000 місць, зокрема і в гуртожитках №1,3,4,5. У період карантину COVID-19 безпечність освітнього середовища забезпечувалась протиепідемічними заходами, зокрема використанням спеціальної рамки для дезінфекції (<http://surl.li/reaab>) та дистанційною формою навчання (<https://bit.ly/3MVJSik>). Під час обговорення, здобувачі та представники студентського самоврядування підтвердили, що в університеті діє психологічна служба (<https://bit.ly/3MOE3Dd>), до якої вони можуть звернутися або безпосередньо, або написати на електронну адресу. Налагоджена чітка система запобігання та протидії насильству в освітньому середовищі, діяльність якої координує відділ моніторингу та врегулювання конфліктів, запобігання та протидії булінгу (<http://surl.li/ghujg>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інтерв'ювання здобувачів, представників студентського самоврядування, викладачів, адміністративного персоналу, аналіз інформаційних вебсторінок відділів, центрів та нормативних документів ТНПУ ім. В. Гнатюка, дають змогу зробити висновок, що підтримка здобувачів за означеною ОП є зручною та якісною, задовольняючи всі їх потреби. Механізм комплексної підтримки регламентуються: «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНПУ» (<https://1ll.ink/FqoUG>), «Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» (<https://bit.ly/41g34eF>) та «Правилами внутрішнього трудового розпорядку» (<http://surl.li/pbnwu>). Освітня підтримка здобувачів здійснюється безпосередньо через комунікацію із НПП, які забезпечують реалізацію ОП, гарантом та завідувачем випускової кафедри. У ході спілкування зі здобувачами упевнились у їх обізнаності щодо особливостей освітнього процесу. Позитивний результат був досягнутий завдяки комплексному підходу, який реалізує університет, включаючи організацію зустрічей здобувачів з представниками деканату, студентського уряду та наукового товариства, а також забезпечення повної доступності необхідної інформації на вебсайті університету, зокрема розділ «Навчання» (<https://tnpu.edu.ua/navchannya>), «Силабуси курсів» (<http://surl.li/regpa>), освітньої платформи Moodle та групах у соціальних мережах. Увесь інформаційний кейс відображено в «Дорожній карті студента» (<http://surl.li/otqey>). У ході зустрічі зі студентським активом та представниками допоміжних структурних підрозділів упевнились, що здобувачам соціальних категорій надається відповідна підтримка (соціальна стипендія). Профком студентів забезпечує здобувачів ОП соціальною підтримкою у вигляді подарунків, матеріальних заохочень. Діяльність «Інклюзивно-ресурсного центру» (<https://1ll.ink/zTSfa>), «Центру освітніх та психологічних інтерактивних технологій» (<http://surl.li/rnmdn>) забезпечують належну підтримку здобувачів із особливими освітніми потребами та сприяє розвитку інклюзивної освіти в регіоні. Консультативну та соціальну підтримку здобувачів здійснює також психологічна служба ТНПУ (<https://bit.ly/3MOE3Dd>), за результатами моніторингового

дослідження рівень задоволеності якою складає 79,4% . Загальний рівень задоволеності здобувачів вищої освіти освітнього процесу варіюється від 5 до 4 балів, це 65,4% та 34,4% відповідно. Фактів суттєвих порушень, конфліктних ситуацій, сексуальних домагань, булінгу, дискримінації на ОП не виявлено.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ впевнилась у належному доступі осіб з інвалідністю до навчальних корпусів та прибудинкових територій закладу освіти. В університеті створено усі умови для забезпечення освітнього середовища здобувачам з особливими потребами, зокрема – пандуси для пересування всередині корпусу, приміщення забезпечені сигнальними обмежувальними стрічками, обладнаними вбиральнями, наявний принтер, який забезпечує друк табличок шрифтом Брайля. Реалізація права осіб з особливими освітніми потребами на освіту та вільне пересування регулюються «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (<https://bit.ly/41EbFrq>), «Положення про асистента/ку здобувача/ки з особливими освітніми потребами» (<http://surl.li/rehux>) та визначеними спеціальними умовами участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, зазначені у правилах прийому на навчання (<http://surl.li/mhzzh>). Створений Інклюзивно-ресурсний центр, сприяє розвитку інклюзивної освіти в регіоні шляхом реалізації функцій Центру (<http://surl.li/ghuei>). Для підтримки молодих батьків у ЗВО функціонує ігрова кімната «Дитяча мрія». Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів забезпечується дотриманням норм техніки безпеки, інструктуванням здобувачів. Студентський уряд та здобувачі ОП зазначили, що наразі підготовка осіб з особливими освітніми потребами на програмі відсутня.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ТНПУ наявні чітка та прозора політика врегулювання конфліктних ситуацій. Усі нормативно-правові документи, що регламентують це, розміщено у відкритому доступі на вебсайті ЗВО, зокрема: «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://1ll.ink/Bvty5>), «Правила внутрішнього трудового розпорядку в ТНПУ» (<https://bit.ly/3mBNbjX>), «Кодекс академічної доброчесності ТНПУ» (<https://bit.ly/3A57cT5>). У ході проведення зустрічі встановлено, що здобувачі ознайомлені з правилами врегулювання імовірних конфліктних ситуацій. Органи студентського самоврядування долучені до засідань ректорату, зокрема при розгляді питань щодо запобігання та виявлення корупції в ТНПУ. В університеті розроблена та діє «Антикорупційна програма ТНПУ на 2023-2025 рр.» (<https://bit.ly/41UucAb>). Офіційний сайт містить розділ «Академічна доброчесність», в якому вміщено низку нормативних документів та заходи щодо розвитку академічної доброчесності в ТНПУ (<http://surl.li/gkuef>). Керівники структурних підрозділів проходять регулярні підвищення кваліфікації з питань протидії та виявлення корупції. Відділ у справах молоді (<http://surl.li/qiblt>) та психологічна служба активно долучаються до проведення зустрічей, тренінгів і діагностичних робіт з метоючасного реагування на потенційні проблеми. Здобувачі вказують, що мають підтримку з боку органів студентського самоврядування, з ними постійно проводиться роз'яснювальна робота з приводу прав і обов'язків учасників освітнього процесу. Проводиться опитування «Академічна доброчесність очима здобувачів вищої освіти», за результатами якого 73,4 % чітко розуміють сутність поняття. Здобувачі підтвердили, що в ЗВО є «скринька довіри», «Гаряча лінія». У результаті співбесід встановлено, що скарг, пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням чи корупцією за даною ОП не надходило.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: освітній процес у ТНПУ ім. В.Гнатюка забезпечується високоякісною інфраструктурою та науково-педагогічним потенціалом. Реалізація освітнього процесу в аудиторіях, центрах та лабораторіях, оснащених сучасним обладнанням, забезпечує дослідницьку, наукову та практичну складові, як здобувачів, так і НПП. Актуальні та регулярно оновлювані ресурси бібліотеці, зокрема, електронний каталог забезпечує необхідну базу для підготовки висококваліфікованих фахівців. Додатковий, широкий спектр об'єктів інфраструктури, включаючи культурно-мистецький центр «Світлиця», спортивні зали, комплекси студентського харчування, гуртожитки, укриття, створюють комфортні умови проживання та якісну безпекову ситуацію. Існує потужний волонтерський рух, на основі діяльності якого створено Волонтерський центр. ЗВО активно рухається у векторі диджиталізації за використання пакету спеціалізованого хмарного програмного забезпечення – G-Suite. Електронна навчальна платформа Moodle розширює можливості отримання інформації та активної участі здобувачів у освітньому процесі, сприяючи всебічному розвитку студентської спільноти та забезпеченню якісної освіти. У ТНПУ реалізується надання безкоштовного доступу до усіх необхідних засобів навчання (мережа Internet, наукометричні бази даних Scopus і Web of Science, платформи Coursera за програмою Coursera for Campus, Хабу ТНПУ «English digital space», курсів англійської та китайської мови). Створено всі умови, необхідні для здобуття вищої освіти особам з особливими

освітніми потребами, що формують сильні сторони у контексті критерію 7. Взірцеві практики: наявність сучасних лабораторій, бази практики -Голицький біостаціонар, позааудиторних засобів забезпечення освітнього процесу (Поліфункціональний сонячний годинник), функціонування інклюзивно-ресурсного центру та центру освітніх та психологічних інтерактивних технологій, наявність власного принтера для друку шрифтом Брайля, що дозволяє забезпечувати інформативну складову здобувачам з вадами зору. Функціонування «Дитячої кімнати», науково-дослідного STEM-центру. Екосистема SMART-УНІВЕРСИТЕТ, створена за використання хмарного середовища G-Suite, що започаткувала електронний документообіг у ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: не виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Функціонування інноваційних центрів та сучасних лабораторій, наявність Голицького біостаціонару університету, а також позааудиторних засобів забезпечення освітнього процесу, «Поліфункціональний сонячний годинник» забезпечують дослідницьку, наукову та практичну складові здобувачів та НПП. Додатковий широкий спектр об'єктів інфраструктури, створюють комфортні умови проживання та якісну безпекову ситуацію всіх учасників освітнього процесу. Діяльність інклюзивно-ресурсного центру та центру освітніх та психологічних інтерактивних технологій, наявність власного принтера для друку шрифтом Брайля сприяють забезпеченню інформативної складової для здобувачів з особливими освітніми потребами, функціонування «Дитячої кімнати». Науково-дослідний STEM-центр, екосистема SMART-університет, що створена за допомогою хмарного середовища G-Suite, спрямовують вектор усієї діяльності у напрямку диджиталізації та електронного документообігу, активно використовуються в освітньому процесі та модернізують його. Сильні сторони та позитивні практики, реалізовані в освітньому процесі, повністю відповідають рівню А за Критерієм 7 та можуть бути використані як зразкові, у контексті вдосконалення освітнього середовища інших ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Регулювання процедур розроблення, затвердження та перегляду ОП регламентується «Положенням про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ» (<http://surl.li/ozksv>), «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://ill.ink/K9PDV>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості» (<https://bit.ly/3LaDxue>). Проведення моніторингових досліджень здійснюється за завчасно сформованим графіком, із назвою, періодом та активним покликанням на нього (<http://surl.li/rdmxr>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час обговорення зі здобувачами вищої освіти та випускниками цієї програми було виявлено, що вони залучені до процесу періодичного оновлення освітньої програми як внутрішні стейкхолдери через участь у проектній групі та Програмній раді. У ході інтерв'ювання, здобувачі чітко не сформулювали власних пропозицій щодо запропонованих шляхів удосконалення ОП, що пояснюється нещодавнім проведенням процедур оновлення складу Програмної ради (Протокол №7 від 21.12.2023р.). Здобувачка І. Метельська зауважила, що вони ознайомлені з пропозиціями, які були запропоновані здобувачами старших курсів, зокрема: за пропозицією здобувача Т. Росовського переведено ВК «Астрономія» до циклу нормативних дисциплін, що вмотивовано вивченням цього предмета в школі, збільшено обсяг навчальної практики з фізики і хімії (протокол № 4 від 19.05.2022 р.). На офіційній вебсторінці ЗВО та на сервері електронних курсів (<https://elr.tnpu.edu.ua/>) Moodle, розміщено різнопланові анкетування, спрямовані на проведення аналізу якості освітнього середовища та рівня задоволеності здобувачів. Результати моніторингових досліджень за 2022-2023 н.р. перебувають у відкритому доступі на вебсайті університету (<http://surl.li/rfiky>). Крім моніторингу навчально-наукового центру якості освіти ТНПУ, у 2022 р. анкетування подібного спрямування провела магістрантка Джердж Н.В., за результатами аналізу якого взято до уваги пропозиції щодо організації

освітнього процесу (протокол №5 від 22.12.2022 р.). У результаті розширено практику проведення роботодавцями та професіоналами-практиками навчальних занять (деталізовано у критерії 8.3). Діяльність студентського самоврядування регламентується «Положенням про студентське самоврядування» (<https://bit.ly/3GSylfC>). Під час інтерв'ювання на питання про долучення до освітніх ініціатив, пропозицій щодо поліпшення освітнього процесу, представники студентського самоврядування не могли надати конкретної відповіді. Однак зауважили, що студентський уряд здійснює самостійно власні опитування щодо виникнення конфліктних ситуацій, а також долучається до аналізу анкетувань, проведених центрами та відділами Університету. За сприяння студентського уряду розроблено базовий курс для здобувачів УОУніверситет, який спрямований на розвиток «нульової толерантності» до усіх проявів корупції та недоброчесності (<http://surl.li/reicy>). Самоврядування долучається до діяльності Вчених рад факультетів та університету. Так, студентка І.Метельська, як представник студентського самоврядування безпосередньо входить до Програмної ради щодо вдосконалення ОП Середня освіта (Природничі науки) (протокол №7 від 21.12.2023 р.)

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході проведення інтерв'ювання роботодавці підтвердили, що вектор уваги спрямований на формування універсального фахівця. Аналіз протоколів засідань Програмної ради підтвердив, що відповідно до протоколу №4 від 19.05.2023 року зовнішній стейкхолдер Вітенко І. запропонував збільшити практичну підготовку, довівши її обсяг до 30 кредитів ЄКТС (15 тижнів), мотивуючи це Концепцією розвитку педагогічної освіти. Представник роботодавців Козловська Л. запропонувала розширення напрямку цифровізації та STEM-моделювання в сучасному освітньому середовищі, що спонукало внести в ОП освітній компонент «Цифрові технології у професійній діяльності» (протокол № 6 від 18.05.2023 р.). Нірода Г. зазначила, що в рамках тісної багаторічної співпраці та методики викладання предмету природничого напрямку, вчителі ЗОШ №26 на базі ЗВО провели майстер класи для здобувачів за участі Дем'янчук І., заступника директора, вчителя-методиста біології з курсу " Ппізнаємо природу" (<http://surl.li/rfyqb>). Зовнішній стейкхолдер Коляс Р. відмітив співпрацю із ЗВО з 2020 року, є рецензентом ОП, у 2023 році включений до Проектної групи з удосконалення та перегляду програми, висунув пропозицію зробити акцент на ОК «Цивільний захист та охорона праці» (протокол № 6 від 18.05.2023р.), яку підтримано та реалізовано. Залученість роботодавців до періодичного перегляду ОП реалізується шляхом проведення різного роду анкетувань. Результати опитувань стейкхолдерів розміщено за лінком (<http://surl.li/rfiky>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ТНПУ функціонує Асоціація випускників (<http://surl.li/mrikg>), яка забезпечує можливості взаємодії, обміну досвідом і популяризації педагогічної освіти. Забезпечення процедури збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП Середня освіта (Природничі науки) здійснюється шляхом проведення відповідних анкетувань (<http://surl.li/qcamv>), (<http://surl.li/qcbn>), що підтверджено під час зустрічі із випускниками. У ході спілкування з фокус-групою випускників за ОП було підтверджено, що інформацію щодо працевлаштування вони отримали через Бюро кар'єри, яке розробило QR-коди із вакансіями. 40% працевлаштованих здобувачів указали на те, що розпочали свою роботу завдяки вакансіям, запропонованим відділом. Переважна більшість (орієнтовно 80 % від кількості учасників зустрічі) є працевлаштованими, хоч і не за педагогічним спрямуванням, однак стверджують, що дана ОП надала їм усі компетентності та знання для подальшої реалізації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Розвинута система анкетування дозволяє вчасно виявити побажання, рекомендації усіх учасників освітнього процесу, даючи можливість отримувати актуальну інформацію упродовж року. Аналіз навчальних планів ОП за 2020 та 2023 роки продемонстрував пропорційність біологічної, хімічної та фізичної складової, у порівнянні з минулими роками. Виявлена у ході освітньої підготовки недостатність практичної підготовки, виправлена шляхом доведення її до 30 кредитів ЄКТС. Питання вивчення ОК «Географія», яке було запропоновано здобувачами ОП, вирішено шляхом скорочення кредитів, посиляючись на відсутність у кваліфікації вчителя географії. Запропоновані здобувачами, на зараз випускниками ОП, переведення ОК «Сучасна природничо-наукова картина світу» та «Астрономія» із вибіркового циклу в нормативний, було схвалено та упроваджено. Усі проведені заходи регулюються відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» (<https://1ll.ink/VNSLy>). Таким чином, система забезпечення якості сприяє вчасному реагуванню на виявлені недоліки в освітній програмі та їх своєчасному усуненню, що підтверджено під час спілкування з різними фокус-групами.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У зв'язку з тим, що в 2023 році ОП було акредитовано за спрощеною процедурою, відзначається відсутність зауважень та пропозицій, що стосуються результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти для цієї освітньої програми. У ході проведення відкритої зустрічі рецензент Блажко О. зазначив, що ОП є актуальною та підготовлена відповідно до чинного законодавства, зокрема до «Професійного стандарту вчителя» (<https://1ll.innk/yGtxm>), що дало можливість деталізувати перелік компетентностей та результатів навчання, які необхідно опанувати здобувачам, аби покращити якість освітнього процесу. Посилено механізми співпраці та комунікації гаранта, Програмної ради як дорадчого органу із зовнішніми та внутрішніми стейхолдерами, здобувачами, зацікавленими сторонами, що реалізується під час проведення щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ТНПУ ім. В. Гнатюка впроваджена культура якості, яка спрямована на покращення та розвиток освітніх програм, спирається на аналіз ринку праці, співпрацю на постійній основі з роботодавцями, що неодноразово підтверджено під час спілкування з різними фокус-групами. Навчально-науковим центром якості освіти та студентським самоврядуванням проводиться значна роз'яснювальна робота, яка спрямована на формування культури якості. Пропагування важливості академічної доброчесності в Університеті проводиться постійно шляхом розміщення інформаційних матеріалів на вебсайті університету, проведення тижнів академічної доброчесності, студентських прес-конференцій, інтерактивів з академічної доброчесності, круглих столів, наукових практичних семінарів, гостьових лекцій, диспутів, воркшопів, флешмобів, онлайн-семінарів, що підтвердили під час інтерв'ювання різні фокус - групи. Однак у процесі інтерв'ювання здобувачів було з'ясовано, що існує проблема розуміння ними принципів академічної доброчесності та порядку врегулювання конфліктних ситуацій. Проводиться опитування всіх учасників освітнього процесу щодо задоволення ними якістю освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: пропозиції та зауваження зацікавлених сторін, внесені під час проходження анкетування, є важливим джерелом зворотного зв'язку для оновлення ОП. Випускова кафедра ініціює активну співпрацю з усіма зацікавленими сторонами, враховуючи сучасні виклики та проблеми галузі. Значна увага приділяється анкетуванню здобувачів, які мають можливість надавати відповіді безпосередньо на сайті університету та на сервері електронних курсів Moodle. Проведені моніторингові дослідження публікуються у відкритому доступі, а студентський уряд активно включається у процес перегляду та редагування анкетувань центрів та відділів. За підтримки студентського уряду розроблено базовий курс для здобувачів, спрямований на розвиток «нульової толерантності» до усіх проявів корупції та академічної недоброчесності. Результативне працевлаштування випускників забезпечує Бюро кар'єри. Започатковано відкритий міжуніверситетський лекторій «Професійно-методична підготовка педагога з проблем природничої освіти» спрямований на поглиблене вивчення сучасних методик навчання природничих дисциплін, обмін досвідом між викладачами та здобувачами різних університетів, а також на створення сприятливого середовища для наукових дискусій та вивчення новітніх підходів у сфері природничої освіти. Позитивних практик не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною є розбіжність системи внутрішнього забезпечення якості освіти, у контексті розподілу обов'язків між різними структурами, що продемонстровано під час інтерв'ювання різних фокус-груп. Здобувачі вищої освіти продемонстрували поверхову обізнаність у питанні академічної доброчесності та правил урегулювання конфліктних ситуацій. Рекомендації: упровадити до кінця навчального року чіткий розподіл обов'язків між різними структурами у системі внутрішнього забезпечення якості освіти. Упродовж поточного та наступного років забезпечити обізнаність здобувачів вищої освіти із питань академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи дотримання визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, безпосереднього залучення роботодавців до процесу її періодичного перегляду, розробки і впровадження різноманітних видів анкетування, наявність програм з популяризації академічної доброчесності, якісний результат роботи відділу Бюро кар'єри по працевлаштуванню здобувачів, проведення відкритого міжуніверситетського лекторію створюють позитивні практики у контексті критерію 8. . Виявлені розбіжності, у системі забезпечення ведення внутрішнього діловодства та поверхневу обізнаність здобувачів ОП щодо питань академічної доброчесності. Повна відповідність встановлена за підкритеріями – 8.1, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, часткова за підкритерієм 8.2,8.7. Рівень відповідності – В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ТНПУ існують ретельно визначені та систематизовані правила і процедури, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, що регламентуються: Статутом ТНПУ <http://surl.li/pquuu>, «Правилами внутрішнього трудового розпорядку» <http://surl.li/pbnwu>, «Стратегією розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ТНПУ на 2015-2025 роки» <http://surl.li/owrja>, «Стратегією інтернаціоналізації» <http://surl.li/fvfvu> . Усі нормативно-правові акти, що стосуються організації освітнього процесу, публікуються на офіційному веб-сайті закладу в розділі «Публічна інформація» за відповідним лінком <http://surl.li/ghtub>. Організація освітнього процесу координується «Графіком навчального процесу» <http://surl.li/gipkk>. Усі учасники освітнього процесу ознайомлені з наведеними документами, знають свої права та обов'язки, розуміють, де можуть знайти необхідну інформацію у разі потреби. Це підтверджується онлайн опитуванням стейкхолдерів та результатами проведених анкетувань. Під час реалізації ОП Середня освіта (Природничі науки) спостерігається дотримання всіх правил, механізмів та процедур.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Відповідно до п. 4-5. Положення про розроблення і супроводження освітніх програм ТНПУ (<http://surl.li/ozksv>) заклад вищої освіти оприлюднює проект нової редакції ОП, яка готується на основі зауважень та пропозицій усіх зацікавлених сторін стосовно реалізації даної ОП, включно з громадським обговоренням на офіційному веб-сайті ТНПУ (листопад – грудень). ЕГ було встановлено, що на офіційному сайті університету не розміщено проект ОП «Середня освіта (Природничі науки).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітню програму «Середня освіта (Природничі науки)» оприлюднено на офіційному вебсайті Тернопільського національного педагогічного університету (<http://surl.li/rdmrx>). Інформація представлена в розділі «Освітні програми» в рубриці «Абітурієнту», на сторінці хіміко-біологічного факультету Обсяг наданої інформації є достатнім для повного інформування потенційних абітурієнтів. Роботодавці підтвердили свою проінформованість та активну участь у підготовці здобувачів за цією ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: усі необхідні нормативні документи, що регулюють взаємовідносини учасників з надання (отримання) освітніх послуг доступні у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною є несвоєчасне публікування інформації на вебсайті щодо оновлень та впровадження освітньої програми на наступний навчальний рік з відсутністю можливості її публічного обговорення. Рекомендації: до моменту затвердження правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ТНПУ оприлюднити на вебсайті університету, у відповідній рубриці, проєкт ОП Середня освіта (Природничі науки), з метою її публічного обговорення

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На вебсайті університету доступні всі необхідні нормативні документи, які визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу. Освітні програми, які були затверджені у попередніх роках, а також силабуси дисциплін, доступні для ознайомлення у відкритому доступі. Але невчасність оприлюднення інформації на сайті з публічного обговорення проєкту ОП є недоліком у контексті критерію 9 за підкритерієм 9.2 За іншими підкритеріями ОП відповідає якісним характеристикам Критерію 9. Рівень відповідності за критерієм – В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Монастирська Світлана Семенівна

Члени експертної групи

Хроленко Марина Володимирівна

Марущак Ірина Володимирівна